

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"ח אלול תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה ג | דף הכולל: יומא פא.
דף היומי בהלכה: מסימן תרל"ז אמצע סעיף ג' בהגה "וכן לא יקצצו" עד תחילת סימן תרל"ח.
מוסר: זכור למרים - פרק ט"ו מ"ולפי זה אתי שפיר" עד תחילת פרק ט"ז.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יט 'ונחזור לענין השבת' עד הענף הג' הוא הקנאה

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

בני העיירה פחדו מהשדים שבתוך השופר ו...זכו במקווה מהודר | סיפור מרתק מחדרו של 'רופא הנפשות' | במוצאי מנוחה: מדוע נוהגים לומר את הסליחות הראשונות בעמידה? | 2220

זווית ראייה מתוך פרשת השבוע

**'אם היה לי יותר כסף - הייתה לי שלוות נפש'.
'אם היה לי יותר שקט בבית - הייתי אדם יותר רגוע'...**

אם נביט על השנה שחלפה, נראה כמה רגעים טובים היו בה, עליהם צריך להודות מכל הלב

של השכן לא קשור לנסיון הפרטי שלו, ובכל זאת, הדשא של השני לא ירוק יותר....

"יורד אדם לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, אשכול ענבים שבכרו, רמון שבכר, קושרן בגמי ואומר הרי אלו בכורים" (רמב"ם הלכות ביכורים פ"ב).

תאנה אחת בכרה, אשכול ענבים אחד, רימון אחד, והנה האדם מתמלא בהודאה, שמחה והכרת טובה, ומכריז: "הרי אלו בכורים!!"

ואת ההמשך כולנו למדנו. שיירות של שמחה, מעטרים את הסלים בבני יונה, והשור הולך לפנייהם וקרניו מצופין זהב ועטרה של זית בראשו, והחליל מכה לפנייהם, בהמון אדם, ברוב עם הדרת מלך, וכל בעלי האומנויות בירושלים עומדים לפנייהם, שרים ומנגנים וקוראים פסוקים, הכל כפי המתואר במשנה וברמב"ם. תאנה אחת, וכזאת שמחה גדולה של הכרת טובה והודאה.

פרשת הביכורים מלמדת אותנו להביט בדבר הקטן שיש לך, להאיר לעצמך את המתנות הנפלאות שקיבלת מהקב"ה, להכיר

הרה"ג רבי שמואל ברוך גונט שליט"א

אחד מאישי המוסר בדורינו אמר דבר נפלא: לאנשים העסוקים עם הציבור, מעורים איתם ומסייעים להם, יורד כח הדמיון ההרסני שיש לכל אדם רגיל, שפחות מעורה עם הבריות.

והוא הסביר: אדם מן הישוב חושב כל הזמן ש'אם היה לי את זה- הכל היה מסתדר לי'. 'אם היה לי יותר כסף- הייתה לי שלוות נפש'. 'אם היה לי יותר שקט בבית- הייתי אדם יותר רגוע', 'אם המנהל/הבוס/הראש כולל שלי היה אדם נינוח יותר- החיים שלי היו טובים יותר', וכן הלאה. הבריות חיים בדמיונות שאם משהו היה משתנה, הכל היה טוב יותר, הנסיונות היו נעלמים, הייתה להם שלוות נפש והם היו לומדים בשקט, בעיון גדול, את כל התורה כולה.

אך עסקנים שמסייעים לאחרים במגוון תחומים, רבני קהילות או כל אחד שאנשים מתייעצים עימו ושופכים את הלב בפניו, רואה כמה צרות ובעיות, נסיונות וקשיים, יש לאחרים. כמה הבעיה הפרטית שלו לא תפתור לו את מכלול הנסיונות, כי הדשא

טובה על מה שקיבלת, ולעבדו בנתונים המיוחדים שלך, ללא דמיונות ומחשבות של 'איזה טוב היה אילו'....

רבים מנקיי הדעת מקדישים את התפילות האחרונות בשנה בכדי להודות להקב"ה מקרב לב עמוק על השנה שחלפה. נכון, היתה קורונה ועדיין היא ממשיכה, ירחם ה'. ממשלה רעה הוקמה כאן והביאה בכנפיה גזירות רעות. אך הנה, למרות שלא היינו מושלמים בשנה שעברה, קיבלנו מהקב"ה שנה נפלאה של חיים ומזון, תורה ודעת, ילדים טובים, בריאים ושובבים. שמחה וצחוק, אושר ואידישע נחת. אם נביט על השנה שחלפה, נראה כמה רגעים טובים היו בה. וכן, אפילו על כוס קפה טעים וחם, אותו שתינו בכל יום, אולי פעמיים ביום, צריך להודות מכל הלב.

הילדים בריאים. ברוך ה', יש אוכל במקרר. ברוך ה', הילדים לומדים תורת ה' בחיידרים ובישיבות והבנות מתעלות בבתי הספר. נושמים, חיים, לומדים, שמחים, רואים נחת, נהנים, מתרגשים, צוחקים, ואפילו חולמים. אז תודה רבה לך, אבא שבשמים, על כך שהבעת בנו אמון ונתת לנו עוד שנה, כמתנת חנם.

בפרשת הביכורים בפרשתנו נאמר: "היום הזה ה' אלוקיך מצוון לעשות את כל החוקים האלה ושמרת ועשית אותם... את ה' האמרת היום להיות לך לאלוקים וללכת בדרכיו".

אמר על כך הגאון הגדול רבי חיים פנחס שיינברג זצוק"ל: הפסוקים הנאמרים לאחר פרשת ביכורים, מתמקדים בהמלכת ה'. כלל ישראל מקבל את מלכות ה' בעולם והקב"ה מפריש את כלל ישראל להיות לו לעם. לכן נסמכה פרשת ביכורים לפרשת המלכת ה' בעולם, כי רק אם אדם מכיר ומוקיר טובה להקב"ה ולכל מי שגמל איתו טובה, יכול לקבל את מלכות ה' בעולם, כי כפוי טובה, כך אמרו חז"ל, אינו יכול לקבל עול מלכות שמים.

כדאי לפקוח עיניים ולהכיר במעלתם של כל אלו שעוזרים לנו כל הזמן. ראש וראשון, בבן/בת הזוג שלנו, שכל כך טורחים ומתמסרים בעבורנו, בהורים שדואגים לנו בכל נימי נפשם ושכל כך דאגו לנו כל חייהם, לראש הכולל, המכתת את רגליו כדי לאסוף שקל לדולר - כדי שתהיה לנו משכורת בסוף החודש. לחברות שלומדים איתנו, למנהל הגמ"ח שהעניק לנו הלואה חנם אין כסף, לנהג האוטובוס שמסיע אותנו למחוז חפצנו, לאברך הנחמד שהשאיל לנו ספר "מראי מקומות" והביא אותו מביתו ועד הכולל. למגיד השיעור ב"דף היומי", שמכין כל יום שיעור במשך שעות ומגיע בכל ערב לשיעור, מבלי שהוא חייב לנו דבר. למנקה הרחוב האיכפתי, לחבר העירייה שכל כך טרח בעבורנו, למרות שהוא משמש בתפקיד חבר עירייה מבלי לקבל שום משכורת, לשכן שלקח השבוע פעמיים את בתנו מהגן ולשכן ממול, שמסביר

לנו בסבלנות בכל פעם מחדש על תיקוני בדק-בית ומייעץ לנו מה לקנות ב"טמבור" ואיזה חומר טוב למה ואיזה צבע לא כדאי לקנות. אנחנו מוקפים בכל כך הרבה אנשים טובים שעוזרים לנו בכל כך הרבה תחומים, והלא חז"ל אמרו לנו ש"כל הפותח פתח לחבירו - את נפשו הוא חייב לו!!".

כשהמשיגי הגה"צ רבי מאיר חדש זצוק"ל שוחח עם תלמידיו על חשיבות הכרת הטוב, היה מספר להם את הסיפור הבא: "פעם נזדמן לי ללכת עם ה'סבא' מסלבודקא ז"ע. לפתע עברה מולנו קבוצה של קוזקים. ראיתי כי ה'סבא' נבהל, והרגעתי אותו: ב"ה שעכשיו המשטרה הקומוניסטית שולטת במצב, ואין כבר סיבה לפחד מהקוזקים.

"ה'סבא' נרגע והחל להודות לי על שהשבת את רוחו בדברי הנבונים. הייתי נבוך, וכי מה עשיתי שאני זוכה לשבחים כאלה מפי הסבא?

"הגענו לבית המדרש, והנה נעצר ה'סבא' והורה לי להיכנס לפניו מתוך הכרת הטוב. סירבתי כמובן, כי מי אני שאכנס לפני הרב? אך הוא לא ויתר ועמד על כך בתוקף. לא נותרה לי ברירה, נאלצתי להיכנס לפניו".

בגמרא מסופר על רבי חייא "הווא קא מצערא ליה דביתהו, כי הוה משכח מידי, צייר ליה בסודריה ומייית ניהלה (תרגום): אשתו היתה מצערת אותו, ובכל זאת כשהיה מוצא דבר מה היה מביא (לה), אמר ליה רב: והא קא מצערא ליה למר (והרי היא מצערת אותך). אמר לו: דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא". הוי אומר, הבעל חייבת הכרת טובה גדולה לעזרתו.

וכה כתב מרן הגרי"י קניבסקי זצוק"ל: "כִּי הִיא חֲבֵרְתָּךְ וְאַשְׁתְּ בְרִיתְךָ, שְׂיַחַד לָהֶם עֲנִינִים מְשֻׁתְּפִים וְכָל אֶחָד מְסִיעַ וּמְסַתֵּיעַ זֶה מִזֶּה. וְכֵן אֶהְיֶה הַנוֹבְעֵת מִצַּד הַפֶּרֶת הַטּוֹב, שְׂיִצְרֵר בְּדַעְתּוֹ אֱלוֹ לֹא הָיָה מְשִׁיג אֲשֶׁר וְהָיָה נִשְׁאָר גְּלָמוֹד, כְּמָה צֶעַר וְכָאֵב הָיָה לוֹ מִזֶּה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר לוֹ שֶׁעַל יְדֵי אֲשֶׁתּוֹ הוּא מְסַדֵּר בְּחַיִּים שְׁלוֹ. וְעִנִּין הַפֶּרֶת הַטּוֹב - אֵין שְׁעוֹר לְגַדֵּל חַיּוּבָה וּמַעֲלָתָה, וְעַל אֶהְיֶה כְּזֹאת חַיִּיבוֹ חַז"ל".

כי כן, כמו כל נושא בין אדם לחבירו, תמיד צריך להתחיל מהבית פנימה.

(קטעים מתוך הספר החדש 'מחשבה בפרשה', שיכלול לקחי מוסר ותבונה, סיפורי מופת, עובדות מגדולי ישראל, הגיונות מחשבה ופניני תורה והלכה, בצירוף הליכות והנהגות ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א. השי"ת יזכני שתניחו בס"ד את הספר על שולחנכם בחודש תשרי הבעל"ט).

(נקודה למחשבה, יתד נאמן)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

אירע פעם שבעל התוקע לא הצליח לתקוע. יעצוהו להפוך את השופר וללחוש לתוכו שיר של פגעים, "יושב בסתר עליון", והועיל. מיד הבינו אותם בורים כי בשופר שוכנים שדים ורוחות... מני אז ירדה עליהם אימת מוות מפניו. לשנה הבאה לא נמצא מי שיאות לתקוע בשופר...

Daivd Cohen/FLASH90

כך זכתה העיירה זלטפולי במקווה ועירוב כשרים ומהודרים

בסוף החורף ומאז לא הסכים איש לקבל על עצמו את המשרה... בשבת הראשונה לשהותו בעיירה התארח בביתו של אחד מפרנסי העיירה. להפתעתו, ראה המארח שאורחו לא הסכים לאכול טרם נטל ידיו. הידור זה היה יוצא דופן בזלטפולי... החל לדובב את אורחו, ושאלו אם יודע הוא לקרוא בתורה ולתקוע בשופר, כשהשיבו בחיוב, שמח בעל הבית. למחרת השבת בחנו פרנסי העיירה את הסבא, ונוכחו לדעת שאברך זה מתאים לתפקיד השמש החיוני והחסר כל כך. החלו מונים בפניו כל אותן מטלות קשות ומסוכנות המוטלות על כתפי השמש, נהגו עמו כגר הבא להתגייר... הצהיר הסבא: "מקבל אני להיות השמש". חתמו עמו על "כתב שמשות". בראש חודש אלול עלה ותקע בשופר. מעולם לא נשמעו תקיעות כה יפות בעירם, שכן היו מורגלים בתקיעות של שמשים ישישים חלושים...

אך לא זמן רב ארכה שמחתם - לסבא נודע כי מקוה הטהרה היחידה בעיר מושבת שנים. עם סיום התפילה עלה על הבימה והצהיר כי תקיעת שופר זו תהיה האחרונה שהם שומעים ממנו אלמלא תתוקן המקוה. סערת רוחות פרצה בבית הכנסת לנוכח "חוצפתו" של השמש החדש. 'הראיתם את עז הפנים הזה... האחד בא לגור וישפוט שפוט... צעקות רמות ודפיקות על השולחנות... מה לכם רותחים?' אמר הסבא 'כלום הכרחתי מי מכם לעשות מעשה, אני אומר רק שבאין מקוה אין גם תקיעת שופר... היו שלום, עוזב אני את העיר!' נטל את תרמילו ופנה לצאת.

כיון שנוכחו שכוונותיו רציניות הסכימו, וכבר למחרת נשמעו הלמות פטישים מהמקווה. היתה זו הפירצה הראשונה שתיקן. כאשר הגיעה פרשת "כי תבא" עלה הסבא על הבימה והודיע לבני העיר הנדהמים כי לא יקרא בשבת אלא אם יתוקן העירוב. הרעש והמהומה בבית הכנסת עלו מעלה, אי אפשר היה לשמוע אף אחד... ושוב הסבא לוקח את תרמילו ופונה לעבר הדלת. ליותר מכך לא היה צריך, בו ביום החלו בתיקון עירוב בעיר. באותה שבת כבר היתה זלטפולי מוקפת עירוב כשר!

(נר לשולחן שבת, מעובד ומקוצר מתוך "בסוד עבדיך" ח"ה)

זלטפולי היתה עיירה מני רבות באוקראינה של הימים ההם. יהודיה היו בורים ועמי ארצות גמורים. הרבה גופי תורה נעשו אצלם כחומרא ומנהג בעלמא... ככל שמועטות היו ידיעותיהם בתורה כך מרובות היו אמונותיהם התפלות... כמה עיירות קטנות הסמוכות השתתפו במקוה אחד, באתרוג אחד, בשוחט אחד וברב אחד שגם הוא היה כעין עיריתו... אך מאז ומתמיד הקפידו למנות שמש בעירם.

הקפדה זו באה בשל אמונות תפלות שנשתרשו בליבות יהודיה: שתי שבתות התוכחה הפכו לימי אבל. הם האמינו שכל העולה לתורה בשבתות אלה ואינו בבחינת צדיק גמור לא יוציא שנתו... ולא זו בלבד אלא שבעלי הבתים פקקו אזניהם באצבעותיהם ובלבד שלא ישמעו את פסוקי התוכחה. אם עולים לא נמצאו, הרי גם קוראים בתורה לא היו במשך השנה כולה, כדי שלא הם שיקראו בתורה את פרשיות כי תבוא ובחוקותי... והיות ובכל זאת יהודים היו, ולקראו בתורה הם מוכרחים - הטילו תפקיד זה על השמש.

הם גם האמינו שהתוקע בשופר לא יוציא שנתו. מעשה היה שם לפני שנים שבעל התוקע לא הצליח לתקוע. יעצוהו להפוך את השופר וללחוש לתוכו שיר של פגעים "יושב בסתר עליון" והועיל. מיד הבינו אותם בורים כי בשופר שוכנים מיני שדים ורוחות... מני אז ירדה עליהם אימת מוות מפניו. לשנה הבאה לא נמצא מי שיאות לתקוע בשופר... משקרב ובא ראש השנה - ובעל תוקע אין, גזרו שיהא השמש משמש גם כבעל תוקע... השמש היה בעיניהם כשעיר לעזאזל. כך שאת התפקיד הזה הסכימו למלא רק זקנים עניים. נמצא שבני זלטפולי היו מלווים מדי שנה או שנתיים את שמש העיר לבית עולמו... בעובדה זו היה די כדי לאשש את חששות ההבל שלהם, ושוב לא נותר להם צל של ספק כי אכן ארץ אוכלת שמשיה היא...

הסבא משפולי הגיע לעיירה זלטפולי בשלהי חודש אב, שנת תק"כ. ימי אלול קרבו, צריך לתקוע בשופר. צריך לקרוא את פרשת כי תבא ובמקום אין שמש. השמש הקודם נפטר

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? **שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il**

האם ניתן לומר סליחות בלילה לפני הצות? האם צריך לברך ברכות התורה לפני אמירת סליחות בבוקר? והאם אשה האומרת סליחות ביחידות תאמר י"ג מידות בטעמים

וברכות התורה - יש שנהגו לברכן לאחר אמירת הסליחות, אך לכתחילה יש לברכן לפני אמירת הסליחות.
3. האומר סליחות ביחידות, לא יאמר את שלש עשרה מידות של רחמים: "ה' ה' א ל רחום וחנון..." בדרך תחינה ובקשה, כנהוג, ורשאי לאומרן בטעמים או בניגון של לימוד, כקורא בתורה; ואשה שאינה רגילה בטעמים ובניגון - תדלגן.
כמו כן, קטעים הנאמרים בארמית, כגון "מחי ומסי...", לא יאמרם ביחידות, ואף כשאמר את הסליחות בציבור, אך לא הספיק לומר קטעים אלה לפני שסיימו את הציבור את אמירת הסליחות, לא יאמרם.
[שו"ע תקפא, א; משנ"ב הקדמה, א רד, ושעה"צ; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 10, 11, 16]

1. זמן אמירת הסליחות לכתחילה הוא בסוף הלילה, סמוך לעלות השחר, שהוא עת רצון, אולם מקדמת דנא נהגו לקיים מנינים לסליחות אף סמוך לחצות הלילה, או לאחר עלות השחר. מי שלא אמר סליחות בלילה או בבוקר, יכול לאומרן במשך כל היום. ויש שהתיר בשעת הדחק וכהוראת שעה, לומר סליחות בלילה לפני הצות.
2. האומר סליחות לפני עלות השחר, ונטל את ידיו בקומו משנתו וברך "על נטילת ידים", יטול ידיו שנית לאחר עלות השחר ללא ברכה, אך אינו צריך להפסיק לשם כך באמצע אמירת הסליחות, וכן אין צריך לנהוג לפני נטילה זו בפרטי הזהירות מרוח רעה אשר נזהרים בהם לפני הנטילה בבוקר, כגון שלא לנגוע בעינים וכדומה.

פרשת השבוע

באותו רגע עשיתי את עצמי כאילו שאני ממש הולך למות, והתחננתי בפני הסטייפלער: עס טוט מיר זויי - כואב לי! הוא סובב את הכיסא שלו, וביקש שאראה לו היכן כואב...

הגערה של 'רופא הנפשות' שהפריחה לי בבת אחת את כל ה'נערוויין' מהראש...

למות, והתחננתי בפניו: 'עס טוט מיר זויי' - כואב לי!
"הוא סובב את הכיסא שלו וביקש שאראה לו היכן כואב. התקשיתי למקד את נקודת הכאב, והוא גער בי: 'דא! דא! דא!...' איז א סימן פון נארווייזקייט' [=כאן, כאן, כאן... כלומר, הכאב לא ממוקד, אתה לא יודע להצביע בדיוק היכן כואב, זה סימן לעצבים] דו ביסט א משוגענער' - אתה משוגע, ומיד המשיך: 'אתה בטח חושב: מי יודע איזו מחלה יש לי? אתה 'נארווייזער' [=טיפוס עצבני]. זה כלום! כל הזמן פוחדים מאותה המחלה, כל הזמן!...'"
"הגערה הישירה הזו הפריחה לי מהראש את כל ה'נערוויין' שהיו לי. קלטתי שהכל בסדר ואין לי מה לחשוש. יצאתי מחדרו שמח וטוב לב.
"אכן, הוא היה רופא נפשות הטוב בעולם..."
(הרב רפאל ברליון, מוסף שבת קודש כי תבוא תשע"ג)

יככה ד' בשגעון (כה, כח)

אברך מבני ברק בהיותו בחור עבר תאונה קטנה, קיבל מכה בחזה וסבל מבעיות נשימה. הוא נכנס אל מרן הסטייפלר זצוק"ל, שתקף באוזניו את הרופאים במילים חריפות, והורה לו: "תשב במקווה רבע שעה". הוא עשה כך, אך לא חש שום שיפור. הבחור ידע שמרן הסטייפלר נוהג לטחון לעצמו זנגביל לחרוסת של פסח, שכן אביו היה זה שהשיג מדי שנה את מקל הזנגביל, אליו המתין וציפה מרן הסטייפלר כבר מחודש אדר. באותה שנה ביקש הבן שהוא יהיה זה שימסור את הזנגביל לסטייפלר, ואכן ביום המיועד נכנס לבית הקדוש והכריז: "איך האב געבריינקט די זאנגוויל" - הבאתי את הזנגביל. מרן הסטייפלר הביע קורת רוח. "אה, ברוך השם! אה, א מצווה!". מספר בעל המעשה: "עשיתי זאת כדי לנצל את ההזדמנות הטובה. באותו רגע עשיתי את עצמי כאילו שאני ממש הולך

מדוע חיברו הפייטנים את הסליחות על סדר א-ב? ומדוע לעולם עומדים ביום ראשון לסליחות?

"מלמד שירד הקב"ה כש"ץ שמתעטף בטלית... וגילה סדר סליחה"

הרה"ג רבי יהודה לב בעמח"ס "לב המועדים"

עיקר הסליחות

עיקר הסליחות אלו הפסוקים שקודם התחינה שעליהם נבנית התחינה, ואין לדלגם ויש לאומרם בנחת ולא במרוצה (ספר חסידים סימן רנו). נוהגים לומר "סלח נא" ויאמר סלחתי" רק בסליחה ראשונה, כדברי הגר"א במעשה רב, ושאר פסוקים המשתנים לפני סליחה יאמרו לפני כל סליחה (תוספת מע"ר סימן קצו).

פזמון

הטעם שהבית הראשון החזן אומר תחילה ואח"כ הקהל, ושאר הבתים הציבור אומר תחילה ואחריו החזן, כדי שהחזן יתחיל באמירת הסליחה בקול רם לפני הקהל, שזה סימן לקהל להתחיל הסליחה, וגם מראה להם איזו סליחה לומר, אבל בסוף הסליחה על החזן לסיים את הפזמון בקול רם אחרי הקהל, מפני שזה סימן לציבור להתחיל באמירת "אל מלך" (שערי ימים הנוראים פרק ו', י"ג).

תחילת זמן אמירת סליחות

בני אשכנז מתחילים לומר סליחות מיום ראשון שלפני ראש השנה, וצריך שלא יפחות מד' ימים לפני ראש השנה (כמו שיתבאר להלן הטעם), ואם אין ד' ימים מיום ראשון שלפניו, כגון שחל ר"ה ביום ב' או ג' מתחילים ביום ראשון של שבוע קודם (טור תקפא א).

הטעם שאין פוחתים מד' ימים לפני ר"ה

לפי שיטתם אנשים שמתענים עשרה ימים מר"ה עד יו"כ ולפי שחסר להם ד' ימים - ב' ימי ראש השנה, וערב יו"כ שמצווה לאכול בו, ושבת שובה, צריך להשלים ד' ימים קודם ראש השנה, הלכך אם אין ד' ימים קודם ר"ה, כגון שחל ביום ב' או ג' מתחילים מיום ראשון של שבוע קודם (מג"א תקפא ו).

טעם אחר: כקרבן שמקריבים על גבי המזבח צריך ביקור (בדיקה שאין מום בבהמה), ובודקים זאת ד' ימים, וכל המוספים כתיב (במדבר כ"ח, כ"ז) "והקרבתם עולה", ואילו בראש השנה כתיב (במדבר כ"ט, ב') "ועשיתם עולה", ללמד שבר"ה יעשה אדם עצמו כאילו מקריב עצמו, ולכן קבעו ד' ימים לסליחות כדי שגם אנו נבקר את עצמנו בד' ימים אלו כקרבן (אליה רבה תקפא

הטעם לאמירת סליחות

היה דוד המלך יודע שעתיד בית המקדש להיות חרב והקרבת יהיו בטלים, והיה דוד מצטער להם לישראל במה יכפרו על עוונותיהם, אמר הקב"ה לדוד: 'בשעה שיהיו צרות באות על ישראל בעוונותיהם, יעמדו לפני יחד באגודה אחת ויתוודו על עוונותיהם לפני ויאמרו סדר סליחה, ואני אענה אותם', והקב"ה גלה למשה סדר סליחה דכתיב (שמות ל"ד, ו') "ויעבור ה' על פני ויקרא" מלמד שירד הקב"ה כש"ץ שמתעטף בטלית ועובר לפני התיבה וגילה סדר סליחה (תנא דבי אליהו פרק כ"ג).

פיוטי הסליחות

פיוטי הסליחות מכונים בשמות שונים, פתיחה - סליחה הפותחת את סדר הסליחות, 'סליחה' - כמשמעה, 'שנייה' - פיוט בעל שתי שורות בכל בית, 'שלישה' - סליחה בעלת שלוש שורות בכל בית, 'שלמונית' - בית שלם בעל ארבע שורות, ויש שאמרו 'שלמונית' נקראת על שם רבינו שלמה הבבלי, אשר רוב סליחותיו הם בארבע שורות, 'פזמון' פיוט שיש בו בית שחזור, 'עקידה' - פיוט בקשה להקב"ה לזכור את עקדת יצחק, 'תחינה' - סליחה הנאמרת לאחר אמירת תחנון.

צורת חיבור הסליחות

את הסליחות חיברו הפייטנים על סדר א-ב, ועל סדר א"ב כפול ותשר"ק. והטעם מבואר במדרש שכרצה ר"א הקליר (שהוא יסד רוב קרובות ופיוטים לתפלות השנה) ליסד פיוט, עלה למעלה לרקיע במחשבה, ושאל למלאך מיכאל היאך מלאכים משוררים והיאך שירתם מיוסדת? אמר לו בא' ב' והנהיג גם הוא לעשות כל שבחיו באלף בית (עיין כל בו ראש השנה).

טעם אחר: ענין חיבור הסליחות לפי סדר א"ב על שם שחורבן ביתנו נכתב באלפא ביתא (והכוונה למגילת איכה), לפי שחטאנו בבנין כ"ב אותיות והבית נחרב בעוונותינו, ומצאנו בתנא דבי אליהו (פרק כ"ג) שסדר הסליחות תיקנו כיון שאין לנו בית המקדש לכפר על עוונותינו (בספר פירוש התפילות והברכות לרבינו יהודה בר יקר).

ס"ק ח, משנ"ב תקפא ס"ק ו).

טעם אחר: לפי שבכ"ה אלול נברא העולם, לכן מתחילים לומר סליחות לכל הפחות מיום זה (הגר"א תקפא א ד"ה ביום א).

הטעם שקבעו ביום ראשון בשבוע ולא ד' ימים לפני ראש השנה

בשביל שיהיה יום קבוע ולא יטעו אנשים (לבוש תקפא א).

טעם אחר: לפי שביום ראשון של ימות השבוע נברא העולם

לכן תיקנו ביום ראשון (הגר"א תקפא א ד"ה ביום א).

טעם אחר: לעולם עומדים ביום ראשון לסליחות, שהוא

סמוך לשבת, ונוהג כל אדם ללמוד בשבת משום שיש לכל אדם

פנאי ללמוד בו, לכן טוב להתחיל ביום ראשון כי העם שמחים

מחמת מצות התורה שהם לומדים בשבת, וגם מחמת עונג שבת וכדאמרין (ברכות לא, א) "אין שכונה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות אלא מתוך שמחה של מצווה", לכן טוב להתחיל להתפלל מתוך שמחה של מצווה, וכן הפייטן התחיל "במוצאי מנוחה" (מבואר בלקט יושר עמ' 118).

רמז לעמידת הסליחות: "אתם נצבים היום" בגימטריא 'לעמוד לסליחות' (הגהות מנהגים אלול צג הובא במט"מ תשעט). ובלקוטי מהרי"ח מבאר שמרמו בזה שצריך לעמוד לסליחות ביום א' ממחרת השבת שקוראים בה 'נצבים', ואם עומדים שבוע לפני הרמז הוא על מה שקוראים בשבת במנוחה 'אתם נצבים' (סדר חודש אלול).

על דא ועל הא

הוא היה עשיר גדול מאוד. כשהגיע לגיל 60 בנה לעצמו וילה מפוארת ברמת השרון. כל בוקר היה יוצא לדוג בים יחד עם חברים. וכך אמר: "עכשיו אני אוכל את מה שהכנתי לעצמי כל החיים!"

ובשמים שמעו את דבריו, ותוך שלוש שנים הוא באמת 'אכל' את כל רכושו...

הגר"י אדלשטיין זצ"ל מסביר מה זה 'טוב' אמיתי בעולם הזה, ולאילו 'שנה טובה' אנו מתפללים

והחל לעבוד בעשר אצבעותיו, בתחילה כפועל בנין ואח"כ הגיע לצבא הבריטי וזכה במכרז ובנה להם אוהלים והתעשר מכך עושר רב. עד שהחל לעסוק בנדל"ן, קונה ומוכר, וכל יום היה מרוויח סכומים אגדיים

וכך אמר: "אף אחד לא עזר לי, אף אני לא חייב לעזור לאף אחד! עכשיו אני לא צריך לעבוד. כסף לא חסר לי, בית שקט יש לי, שתלתי הרבה עצי נוי סביב, עכשיו אני אוכל את מה שהכנתי לעצמי! מה שעבדתי ועמלתי - עכשיו אני אוכל את הפירות, וכך אני חושב לגמור את החיים, ואם כן, באופן עקרוני אינני מוכן לתרום לאחרים מכספי!"

אמרנו לו שהרי זו מצוה, והזדמנות לומר תודה להקב"ה, אך הוא אמר שאינו מאמין בכלום... עם אדם כזה אין מה לעשות, אך את הגורל שהוא לקח לעצמו וחרץ את משפטו, כנראה ששמעו זאת בב"ד של מעלה. שהרי איך אדם יכול לאכול כל כך הרבה רכוש? וכי כמה שנים יחיה? - וכך כעבור זמן קצר חלה העשיר והתחיל 'לאכול' את כל הרכוש שצבר...

יום אחד סיפרה לי אשתו: "היום מכרתי בית בן שלש קומות בתל אביב בשביל להשיג את הטיפולים הכי יקרים שישנם, בשביל לקנות מזון יקר", וכדו', וכך אכל את כל רכושו במהירות הבזק, ולאחר כשנתיים שלש נפטר מן העולם. והנה כך קיים האדם הזה את התכנית שתכנן לעצמו, ואכל את כל רכושו...

אדם לעמל יולד. האדם הזה חשב שהעולם הבא מתחיל בשעה שהאדם יוצא לפנסיה, אז הוא מתחיל לקבל את העמל

במשך כל ימות השנה, אלו שלא עושים חשבון הנפש, שקועים ולא יודעים מהו טוב ומהו רע. חושבים ש'טוב' זה עוד כסף ועוד כסף, עוד קריירה ועוד קריירה, עוד שלטון ועוד שלטון, עוד תענוג ועוד תענוג, עוד הנאה ועוד הנאה...

וכי זה טוב?! האם זה טוב אפילו בשביל חיי העולם הזה?! האם חיים כאלה נותנים לאדם חיים טובים?! זהו הנקרא 'טוב מדומה'! זה עובר כהרף עין! זה נראה שזה טוב, ואחרי רגע הוא נעלם כלא היה. 'טוב' הוא מה שנאמר: "ואני קרבת אלוקים לי טוב". זהו הטוב האמיתי.

מעשה היה באדם שהיה לו "טוב" בעולם הזה... הוא היה עשיר גדול מאד, ומשהגיע לגיל שישים החליט להשתקע ברמת השרון. בנה לעצמו וילה מפוארת - בימים ההם לא היו מצויים וילות כאלה מפוארות ברמת השרון, בית אחד של ארבע קומות, עם כל הלוקסוס. אדם בריא היה, יוצא כל בוקר למשך כשעה שעתים לדוג דגים בים התיכון, והיה נהנה מזה, יחד עם חברים. צולה את הדגים ונהנה מאכילתם של דגים טריים.

באחד הימים פנה אלי אדם אחד שהיה זקוק לסכום כסף עבור דבר מצוה, היות והוא שמע שהאדם הזה יש לו ממון רב, האם אסכים להצטרף אליו לפנות לאדם העשיר הזה בבקשה שיטול חלק בדבר המצוה. וכך נכנסנו אליו והצגנו את בקשתנו.

נענה העשיר והחל מספר לנו: "הכסף שאני הרווחתי, הכל ביורש (אכן כך הוא היה, אדם ישר). מגיל שתים עשרה הפכתי להיות עצמאי..." הוא עזב את ביתו (ברוסיה) ועזב את הוריו,

עמל, אם אתה עושה כן אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא".
ומהו "אשריך בעוה"ז?"

פגשתי לא מזמן יהודי קרוב לגיל העמידה, אבא שעושה בר מצוה לבנו. לשעבר היה הוא תלמיד אצלי בישיבה, וכיום הוא עובד כמכונאי. בתחילה עבד עם יהלומים, ואח"כ אמר שעם מכוניות הוא מצליח יותר. הוא אדם ישר מאד, עובד קשה מאד ובקושי מספיק ללמוד כשעה שעתים ביום.

שאלתי אותו, האם יש לך זכרונות מהימים שהיית בישיבה? והשיב לי שאלו היו השנים היפות ביותר בחייו. התחלתי להזכיר לו את התקופה היא, שהיתה תקופה קשה, המנה של האוכל היתה פרוסת נקניק דקה כמו פיסת נייר, והיו נאבקים על כך, ולפעמים גם זה לא היה, ובקושי היה אוכל, והחדרים היו צריפים דולפים בחורף, כמה סבל אז בצפיפות עצומה (רק לאחר מכן בנו חדרים) - ואיך אתה אומר לי שאלו היו השנים הכי יפות? והשיב לי: אני מחשיב את השנים ההן ששמעתי את השיעורים, והתפללתי בישיבה, ואמרנו 'שמע קולנו' ו'אבינו מלכנו', והתפללנו ביה"כ בישיבה... לא היו לי שנים יותר מאושרות מהשנים האלה! זהו 'אשריך בעולם הזה'.

שהוא עמל בחיים, ואין יותר חיים ר"ל. אוי, איזו טעות חמורה הוא טעה! "אדם לעמל יולד" - כשהוא צעיר, וכשהוא מבוגר, ואפילו כשהוא בן שמונים, הוא אף פעם לא זקן. לעמל יולד - הוא עמל והוא עובד כדי לעשות את רצון הקב"ה. אם הוא עוסק במסחר, צריך שיהיה משאו ומתנו באמונה, ואם הוא עוסק בכל עבודה אחרת, צריך שלא ירמה את המעסיק, ושהמעסיק לא ירמה את הפועל. והעוסק בחקלאות, שיקיים גם מצוות התלויות בארץ. והעיקר שנדע, שלא זה עיקר המטרה של החיים, ויקבע עיתים לתורה, ויתן תודה להשם על בריאותו, ועל ממונו שנתן לו. ואח"כ ממשיך האדם לחיות בישיבה טובה, ואחרי לכתו מן העולם הזה, אוכל האדם את פרי מעשיו.

העשיר הנ"ל בעל הוילה, ידע היטב שקודם כל עובדים ועובדים ואחרי זה הוא מתחיל לאכול ולהנות מפרי מעשיו. אלא שהוא החליף וטעה טעות קטנה, שהוא חשב לקבל את העולם הבא בעולם הזה. דבר כזה אין. העולם הזה כולו הכנה לעולם הבא, והוא קיבל את כל שכרו בעולם הזה. ומי הוא באמת הנקרא מאושר בעולם הזה? אומרת המשנה בפרקי אבות: "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

סוף מעשה במחשבה תחילה: איך מזהירים אדם שמיישהו מתכוון להזיק לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שינסה קודם להוכיח את חברו ולגרום לו ליסוג מכוונתו הרעה, או למנוע את הדבר באופן אחר, ורק אם אין כל דרך אחרת עליו להזהיר את אותו פלוני.

עוד מוסיף ה'חפץ חיים', כי כמו כן על האדם להתבונן שאכן תבוא תועלת לפלוני על ידי שיספר לו, דהיינו שבאמת יזהר מפני האדם שמבקש להזיק לו. כי לפעמים מצוי שכשיספר לו איך שדעת פלוני לחרפו, יתגבר כעסו עוד יותר, ויקדים עצמו לריב עמו, ותגיע על ידי כך מחלוקת גדולה יותר. על כן צריך להתבונן היטב מתחילה היאך לתקן הדבר.

בסעיפים הנלמדים היום (רכילות כלל ט' סעיפים ג-ד) מפרט ה'חפץ חיים' אופן נוסף שבו אין איסור רכילות - אדם השומע את חברו אומר: אם אפגוש את פלוני במקום פלוני, אכהו או אחרפנו ואגדפנו, וכדומה. או ששמע ממנו שרצונו להזיק את פלוני בעניין ממון. במקרה זה, אם הוא מכיר את חברו שאכן מסוגל לעשות כדבר הזה ועשה כן כמה פעמים לאנשים אחרים, או שהוא מכיר לפני הענין שהדברים לא יצאו מפיו בדרך גוזמה, עליו להזהיר את פלוני, כדי שיוכל להישמר מהאיום. אמנם גם במקרה זה צריך שלא יחסרו כל התנאים שנמנו בסעיפים הקודמים, הדרושים להיתר לספר רכילות, וביניהם,

077-2222-666 או ***4992**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

איך אפשר לצוות לאדם שישמח?

סוכה דף נ

ושאבתם מים בשישון

המעוות שלהם הרוויחו להם או הפסידו, רק מפקידה לפקידה בשעה שהאפוטרופוס אומר להם כעת עליכם לשמוח, הם מבינים שנהיה להם רווח מהמעוות, והם אכן נהיים שמחים, ולפעמים להיפך אומר להם היום עליכם להיות עצבים הם מבינים שהפסידו והם עצובים.

והנמשל, שאנו מקיימים מצוות אבל הרי לא יודעים שכר כל מצוה עד היכן מגיע, אמנם בסוכות שהקב"ה אומר תהיו שמחים, יש להבין שיש לנו בו רווח רב במצוות של סוכות והם יקרות וחשובות, וממילא נשמח כשנזכור את זה. וממילא, יותר ממה שיש כאן 'מצוה' לשמוח יש לנו 'ידיעה' שהקב"ה מבשר לנו - כדאי לכם לשמוח.

(דברי שיח - שיח הסוכות)

הנה ריבוי השמחה שיש בסוכות יותר מכל החגים, לפי פשוטו השמחה היתירה היא מחמת ניסוך המים וכמו שלמדו בסוכה דף נ' את השמחה גבי ניסוך המים.

אך יש ליתן טעם וענין כללי בריבוי השמחה בחג הסוכות כפי מה שאמר פעם רבנו בשם המגיד מדובנא ששאל להבין איך אפשר לצוות אדם שישמח והרי שמחה היא לא בכל רגע שרוצים, אלא צריך שירגיש סיבה לשמחה, ומה יעשה מי שאינו שמח, ובשלמא מצות סוכה וד' מינים שהם מעשה מצוה אפשר בכל עת ליטול את הד' מינים ולקיים את המצוה, אבל שמחה אינה כן. וביאר כדרכו על פי משל נאה. ליתומים שהתייתמו מאביהם ומינו אפוטרופוס על כספם שיסחור בכסף וירוויח ליתומים וכך יוכלו להתפרנס, והנה היתומים אין להם ידיעה תמידית אם

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקיאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 8 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

סוכה שחיברו את דפנותיה בברגים פסולים - האם היא כשרה?

ואף מי שנטל דפנות או סכך של חבירו, ללא ידיעתו, והקים בהם סוכה, על דעת להחזירם לחבירו מיד לאחר החג, הרי זו סוכה גזולה. ואם הנגזל ניאות לקבל תשלום עבור הגזילה, הסוכה כשרה. ואם הנגזל ניאות לכך רק במהלך החג, או לאחר החג - נחלקו הפוסקים אם התשלום מחשיב למפרע את הגזולן כבעלי הסוכה כבר משעת הגזילה.

[שו"ע תרלז, ג, משנ"ב יח, וד"ה לא; ביאורים ומוספים דרשו, 19-20]

סכך גזול, פסול במשך כל שבעת ימי החג, מדאורייתא. וכן דפנות גזולות, פסולות במשך כל ימי החג, אך נחלקו הפוסקים אם אף הן פסולות מדאורייתא, כדין הסכך; או שהפסול שלהן הוא רק משום 'מצוה הבאה בעבירה', אשר יש אומרים שהוא רק מדרבנן. ויש שכתבו, שאף אם ה'מעמיד' של הסכך גזול, או שהברגים שבהם מחוברים דפנות הסוכה גזולים - הסוכה פסולה. ובכל אופן, הפסול הוא במשך כל שבעת ימי החג.

באיזה מקרה תיקנו חכמים שהגזולן לא צריך להשיב את החפץ אלא לשלם את תמורתו?

שבנו, יימנעו מלעשות זאת אף בשעה שירצו לשוב בתשובה; אבל כשיש באפשרותם לשלם, ישלמו. ותקנה זו, היא אף באופן שלא חיבר את החפץ הגזול לבנין, אלא רק הניחו עליו כחלק ממנו; ולכן, הגזול סכך והניחו על גבי סוכתו, אף אם לא חיברו כלל לסוכה, אינו צריך להשיבו לנגזל, ודי בכך שישלם עבורו.

[שו"ע תרלז, ג, משנ"ב טו, וביה"ל ד"ה ואם, וד"ה ועשה; ביאורים ומוספים דרשו, 17]

מדאורייתא, הגזול חפץ מחבירו חייב להשיב לו את החפץ עצמו. ואף אם ירצה לשלם תמורתו, אינו רשאי לעשות כן ללא הסכמת הנגזל. אולם, חכמינו ז"ל תיקנו, שאם גזל חפץ והשתמש בו לבנין, וכגון שגזל עצים ובנה מהם בית, רשאי לשלם את תמורתו, ואינו מחויב להשיב את החפץ עצמו. תקנה זו מכונה 'תקנת השבין', או 'תקנת מריש' (על שם קורה המשמשת לבנין, המכונה 'מריש'). וטעם התקנה הוא, משום שאם יאלצו הגזולנים לפרק את מה

הרוכש סכך בשעה שהוא עדיין מחובר לענפי הדקל - האם יקצוץ אותו בעצמו או שיבקש מהמוכר לעשות זאת?

הסכך, כיון שכל עוד הענפים מחוברים, לא 'חל' עליהם היאוש של בעלי הדקלים, כיון שהם מחוברים לקרקע, וקרקע - כפי שלמדנו אתמול - אינה נחשבת כגזולה; ולכן, בשעת קציצת הענפים, חל היאוש של בעלי הדקלים, ואז, במכירת הענפים לישראל, עוברים הענפים 'שינוי רשות', והם נקנים לישראל, ושייכים לו, ולא לבעלי הדקלים. וראה במקורות פרטים רבים נוספים.

[שו"ע תרלז, ג, משנ"ב יא, יב, יג, יט, וביה"ל ד"ה לא, וד"ה אלא; ביאורים ומוספים דרשו, 10]

כאמור, מדאורייתא, הגזול חפץ, חייב להשיב לנגזל את החפץ עצמו, ואף אם ירצה לשלם תמורתו, אינו רשאי לעשות כן ללא הסכמת הנגזל. אולם, אם הגזולן מכר או נתן את החפץ לאדם אחר, ולנגזל כבר נודע על גזילת החפץ והתיימשק מלקבלו בחזרה - 'נקנה' החפץ לאותו אדם, ויצא מרשות הנגזל, והגזולן אינו חייב להשיב לנגזל אלא את תמורתו.

ולכן, הרוכש סכך שעדיין מחובר לעצי הדקל, מגוי, החשוד בגזילת עצי הסכך מאחרים - צריך להקפיד שהגוי עצמו יקצוץ את

* נאמר בתורה: "חג הסוכות תעשה לך". ודרשו חכמינו ז"ל, לך - משלך, למעט סוכה גזולה, שאינו יוצא בה ידי חובתו.

* בארץ ישראל, בה רוב התושבים הינם יהודים, ואף השלטון נתון בידי יהודים, מותר להקים סוכה ברחוב אף ללא אישור השלטונות או הרשויות המקומיות. אולם, בחוץ לארץ, במקום שבו רוב התושבים גויים, ואינם מוחלים על השימוש ברשות הרבים כשטח לסוכה - יש אומרים שאסור להקים סוכה ברחוב, והיא נחשבת כגזולה; אך לדעת רוב הפוסקים הסוכה כשרה, ובפרט במקומות שבהם יש אישור מהשלטונות להקמת הסוכות.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לתקוע בשופר בשני בתי כנסת סמוכים בו זמנית?

היתה כוונה להשמיעם; ויש חולקים, אך לכתחילה יש להחמיר בדבר.

ולפיכך, שני בתי כנסת הסמוכים זה לזה, ומפאת סמיכותם יתכן שיתערבו קולות התקיעות זה בזה, יש להקפיד שלא יתקעו בשניהם באותו הזמן. אולם, אם שני בתי הכנסת אינם קרובים מאוד, באופן שהקולות הנשמעים מבית כנסת אחד לשני הם 'חלושים', ואינם צלולים לחלוטין, כך שיתכן שלא יוצאים בהם ידי חובת תקיעת שופר - יש אומרים שרשאים הם לתקוע באותו הזמן. [שו"ע תקצ, ח, משנ"ב לג וילה, וביה"ל ד"ה כמתעסק; ביאורים ומוספים דרשו, 25-26, בהרחבה ע"פ המקור]

ישנם קולות שונים שאם השמיעו אותם בין התקיעות, הם פוסלים את 'סדר' התקיעות וצריך לשוב ולתקוע את ה'סדר' מחדש. והם פוסלים בין בתקיעות שלפני תפילת מוסף, ובין בתקיעות שבמוסף; אבל בתקיעות שלאחר התפילה, אין להחמיר בדבר, כיון שאין חובה מן הדין, אלא מנהג; אלא אם כן תוקעים לאחר התפילה כשיטות אחרות מאלו שתקעו על פיהן את התקיעות הראשונות, שאז יש להחמיר אף בהן. ועוד בענין זה: לדעת השולחן ערוך, כל הקולות הפוסלים את ה'סדר' ומצריכים לשוב ולתקוע מתחילתו, פוסלים אף כשלא

הלוח היומי

י"ח באלול | יארצייט רבנו המהר"ל מפראג זי"ע

יארצייט:

שס"ט: רבי יהודה ב"ר בצלאל ליווא זצ"ל, המהר"ל מפראג, בעל גור אריה, גבורות ה', חידושי אגדות, נתיבות עולם, תפארת ישראל ועוד.

תקס"ז: רבי צבי הירש ב"ר בנימין בושקא זצ"ל, אב"ד זאמוטש, ברודי ועוד, בעל שו"ת תפארת צבי.

תרמ"ט: רבי עבדאללה ב"ר אברהם סומך זצ"ל, ר"י מדרש בית זלכה ורבו של הבן איש חי, בעל זבחי צדק, חזון למועד, עץ השדה ועוד.

מה לעשות כשנופלים?

הרה"ק רבי משה מקוברין שאל פעם כפרי אחד: "האם רכבת על סוס?" והוא ענה: "בודאי" רבינו שאל: "האם פעם בעת שרכבת על הסוס נפלת ארצה?" והכפרי השיב: "כמה פעמים קרה לי שנפלתי" רבינו שאל אותו: "ומה עשית?" והוא ענה: "קפצתי עליו בחפזון עוד הפעם ורכבתי", ויען רבינו: "כן צריך האדם להיות בעבודת ה', שירכב על היצר הרע שלו, ואף אם מפילו פעם, יקום תיכף וירכב עליו עוד. וכן בכל פעם ופעם בהתחזקות".

(אמרות משה - ערך התחזקות עמ' ק)

אף אם קרה שנכשלנו ולא עמדנו בקבלות שקיבלנו על עצמנו, לא נתייאש, אלא נתחזק מיד ונמשיך להתמיד בכך ולבסוף נצליח

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il